

**PALANGOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
6 - OJO ŠAUKIMO 20 - ASIS POSĖDIS**

**SPRENDIMAS
DĖL ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR TVARKYMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2008 m. liepos 10 d. Nr. T2-159
Palanga

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. [55-1049](#); 2000, Nr. [91-2832](#)) 17 straipsnio 33 punktu, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr. [80-3215](#)) 10 straipsnio 1 dalies 9 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniams“ (Žin., 2008, Nr. [33-1151](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-87 „Dėl Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų (Žin., 2008, Nr. [17-611](#)) aprašo patvirtinimo, Palangos miesto savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisykles (pridedama).
2. Patvirtinti Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašą (pridedama).
3. Priskirti saugotiniams medžius ir krūmus, augančius ne miškų ūkio paskirties žemėje ir atitinkančius bent vieną šio sprendimo 2 punkte patvirtinto sąrašo kriterijų.

Meras

Vytautas Stalmokas

PATVIRTINTA
Palangos miesto savivaldybės tarybos
2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159
1 punktu
(Palangos miesto savivaldybės tarybos
2022 m. balandžio 28 d. sprendimo Nr. T2-119
redakcija)

PALANGOS Miesto Želdynų ir Želdinių Apsaugos Taisyklės

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Palangos miesto želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

2. Taisyklės reglamentuoja Palangos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, priežiūros tvarką, fizinių ir juridinių asmenų teises ir pareigas tvarkant, prižiūrint želdynus bei želdinius.

3. Taisyklės yra privalomos visiems Savivaldybės teritorijoje esantiems želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams, želdynus ir želdinius prižiūrinčioms įmonėms, fiziniams ir juridiniams asmenims.

4. Fiziniai ir juridiniai asmenys želdynus ir želdinius saugo, tvarko ir prižiūri patys arba sudaro sutartis su atitinkamą kvalifikaciją turinčiais asmenimis, kuriems Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka yra suteikta teisė vykdyti šiuos darbus, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais ir Taisyklėmis.

5. Už želdinių išsaugojimą, tinkamą jų priežiūrą ir tvarkymą atsako žemės sklypo savininkai ir valdytojai, valdantys žemę nuosavybės ar kita valdymo teise, ar žemę naudojantys įstatymų, administracinių aktų, teismo sprendimo, sandorių pagrindu, ar faktiškai ją naudojantys kitu pagrindu.

6. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos:

6.1. **želdiniai** – ne miško žemėje įveisti ar natūraliai augantys medžiai, krūmai ar lianos;

6.2. **želdynas** – ne mažesnis kaip 0,01 hektaro ne miško žemės plotas su želdiniais, kuriame gali būti vandens telkinių, želdynų statinių ir įrenginių, vejų ir gėlynų;

6.3. **atskirasis želdynas** – parkas, miesto sodas, skveras ar kitoks želdynas, esantis žemės sklype, kuris pagal jo naudojimo būdą priskiriamas prie atskirųjų želdynų teritorijų;

6.4. **priklausomasis želdynas** – želdynas, esantis statiniams ir įrenginiams skirtame žemės sklype;

6.5. **viešieji želdynai ir želdiniai** – Palangos miesto savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijoje esantys želdynai ir želdiniai, skirti visuomenės poreikiams tenkinti, arba valstybinėje žemėje esantys atskirieji ir priklausomieji želdynai ir želdiniai, dėl kurių lankymo, apsaugos ir priežiūros tarp valstybinės žemės valdytojo ir savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta sutartis, taip pat privačioje žemėje esantys želdynai ir želdiniai, dėl kurių lankymo, apsaugos ir priežiūros tarp privačių želdynų ir želdinių savininkų ir savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta sutartis;

6.6. **želdynų ir želdinių apsauga** – visuma veiksmų ir priemonių, kuriomis užtikrinamas želdynų kompozicijos, želdinių kiekio ir biologinės įvairovės išsaugojimas, želdinių gerovė, įskaitant želdynų ir želdinių apsaugą nuo neteisėto jų naikinimo;

6.7. **želdynų ir želdinių priežiūra** – periodiškai atliekami darbai, kuriais siekiama želdyne palaikyti ir (ar) pagerinti želdinių būklę, kad želdynas geriausiai atitiktų savo paskirtį, taip pat palaikyti ir (ar) pagerinti želdinių tinkamą dendrologinę (ekologinę) būklę, želdinių statinių ir įrenginių techninę būklę;

6.8. **želdynų ir želdinių tvarkymas** – darbai, kuriais atkuriami, keičiami, atnaujinami želdynai, pavieniai želdiniai, želdynų statiniai ir įrenginiai, kai iškertama ar kitaip pašalinama iš augimo vietos arba papildoma naujais iki 20 procentų želdyno želdinių;

6.9. **želdyno pertvarkymas** – želdyno struktūros keitimas, iškertant ar kitaip pašalinant iš augimo vietos ne mažiau kaip 20 procentų želdyno želdinių arba papildant želdyną naujais želdiniais, kurie sudarys ne mažiau kaip 20 procentų želdyne jau esančių želdinių skaičiaus;

6.10. **želdynų ir želdinių būklės ekspertizė** – želdynų ir (ar) želdinių fizinės, ekologinės, fiziologinės, estetinės būklės, mechaninio stabilumo ir gyvybinės erdvės tyrimas ir vertinimas.

7. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

II SKYRIUS

MEDŽIŲ IR KRŪMŲ PRISKYRIMO SAUGOTINIEMS IR JŲ INVENTORIZAVIMO TVARKA

8. Medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, ir jų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams reikalingas leidimas/ sprendimas jeigu:

8.1. jie atitinka bent vieną kriterijų, nurodytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarime Nr. 206 „Dėl Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašo patvirtinimo ir medžių priskyrimo saugotiniams“;

8.2. ekologiškai vertingi želdiniai – pušys, ąžuolai, uosiai, skroblai, klevai, liepos, beržai, juodalksniai ir kt. vietinės bei nevietinės kilmės (introdukuoti) medžiai, kurių kamienų skersmuo 1,3 m aukštyje yra didesnis nei 12,0 cm, (išskyrus uosialapį klevą, tuopą, vaismedžius, vaiskrūmius ir nudžiūvusius, stichinių nelaimių, gaisrų ar avarijų metu išverstus, apdegusius, žvėrių sužalotus medžius ir krūmus) auga Palangos miesto savivaldybėje, gamtinio karkaso teritorijose, privačioje ir valstybinėje žemėje.

9. Ne miškų ūkio paskirties žemėje esančių želdynų ir želdinių inventorizavimą, jų apskaitą, nepriklausomai nuo jos nuosavybės formos, reglamentuoja Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5 „Dėl Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.

III SKYRIUS

LĖŠŲ, VIEŠŲJŲ ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGAI, PRIEŽIŪRAI IR TVARKYMAI, VIEŠŲJŲ ŽELDYNŲ KŪRIMUI IR ŽELDINIŲ VEISIMUI, ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMUI, VIEŠŲJŲ ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖMS ATLIKTI, SKYRIMO TVARKA

10. Viešųjų želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo, viešųjų želdynų kūrimo ir veisimo, želdynų ir želdinių inventorizavimo, viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo darbai finansuojami iš:

- 10.1. savivaldybės biudžeto lėšų;
- 10.2. valstybės biudžeto lėšų;
- 10.3. Europos Sąjungos lėšų;
- 10.4. savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų;

10.5. kitų lėšų.

11. Lėšos, reikalingos viešųjų želdynų ir želdinių apsaugai, priežiūrai ir tvarkymui, viešųjų želdynų kūrimui ir želdinių veisimui, želdynų ir želdinių inventorizavimui, viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizėms atlikti, planuojamos ir skiriamos vadovaujantis Palangos miesto savivaldybės strateginiu veiklos planu, specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, atsižvelgiant į savivaldybės tvarkomų objektų prioritetus.

12. Sodmenų, reikalingų želdynų ir želdinių tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbams atlikti, einamasis ir perspektyvinis poreikis numatomas savivaldybės strateginio planavimo dokumentuose.

13. Finansavimas skiriamas šioms priemonėms:

13.1. naujų želdinių (pvz., medžių, krūmų ir lianų sodinukai, gėlių sėklos ir pan.) įsigijimas ir veisimas (pvz., vejų ir gėlynų sodinimas, įrengimas ir pan.);

13.2. želdynų kūrimo, tvarkymo ir pertvarkymo projektų rengimas;

13.3. želdynų kūrimas, tvarkymas, pertvarkymas ir informacinių ženklų įrengimas;

13.4. atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastriniai matavimai ir įrašymas į Nekilnojamojo turto kadastrą;

13.5. savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių inventorizavimas ir apskaita;

13.6. želdynų ir želdinių būklės stebėsena, jų duomenų bazių kūrimas ir tvarkymas;

13.7. želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimas;

13.8. skelbtinų saugomais gamtos ar kultūros paveldo objektais želdynų ir želdinių dokumentacijos rengimas;

13.9. želdinių sanitarinės būklės gerinimo darbai (pvz., mokslininkų rekomendacijų parengimas, joms įgyvendinti reikalingų medžiagų pirkimas ir panaudojimas rekomendacijose nurodytoms priemonėms įgyvendinti);

13.10. pavojų keliančių ir sergančių medžių šalinimo darbai (pvz., medžių nukirtimas, kelmų šalinimas ar žeminimas iki žemės paviršiaus);

13.11. medžių ir krūmų genėjimo, medžių gyvybingumo palaikymo darbai;

13.12. medžių ir krūmų priežiūra (medžiams ir krūmams laistyti, tręšti, dirvožemiui purenti, mulčiuoti, medžiams ir krūmams šiltinti, apsaugai nuo ligų ir kenkėjų, medžių kamienų apsaugai nuo sužalojimų, kitiems medžių ir krūmų priežiūros darbams);

13.13. gėlynų, vejų priežiūra;

13.14. asmenų, susijusių su želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra ir tvarkymu, mokymas ir (ar) kvalifikacijos kėlimas.

14. Lėšos skiriamos savivaldybės tarybai tvirtinant Palangos miesto savivaldybės biudžetą.

IV SKYRIUS ŽELDINIŲ VEISIMAS

15. Valstybinėje žemėje medžiai ir krūmai veisiami, vejų ir gėlynai įrengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 patvirtintomis Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis.

16. Medžių ir krūmų sodmenims taikomi Sodmenų kokybės reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-674.

17. Bendrojo naudojimo teritorijoje, nesuderinus su Palangos miesto savivaldybės administracija arba tos teritorijos valdytoju, naudotoju ar neturint įgaliojimų tvarkyti želdinius, draudžiama kirsti, genėti, sodinti želdinius, įrengti gėlynus.

18. Rengiant savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų normos (plotai) nustatomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 „Dėl Atskirųjų rekreacinės paskirties želdynų plotų normų ir Priklausomųjų želdynų normų (plotų) nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

V SKYRIUS

ŽELDINIŲ TVARKYMAS, PRIEŽIŪRA IR APSAUGA

19. Bendrojo naudojimo teritorijose augančių želdinių ir želdynų planavimo, kūrimo, apsaugos, tvarkymo ir priežiūros darbus organizuoja ir kontroliuoja Savivaldybės administracija. Darbus atlieka teisės aktų nustatyta tvarka paskirtas paslaugos teikėjas.

20. Savivaldybės želdynus ir želdinius tvarkančios įmonės privalo turėti specialistų, kuriems būtų suteikta teisė vykdyti želdinių veisimo, medžių ir krūmų genėjimo, želdinių apsaugos nuo ligų ir kenkėjų, vejų ir gėlynų apsaugos darbus.

21. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdantys medžių ir krūmų (išskyrus augančius privačioje žemėje) laistymą, tręšimą, genėjimą, dirvožemio purenimą, mulčiavimą ir kitus priežiūros darbus, turi vadovautis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 patvirtintomis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis.

22. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdantys medžių ir krūmų genėjimą, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 patvirtintomis Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklėmis.

23. Želdynai ir želdiniai nuo ligų ir kenkėjų saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-675 patvirtintomis Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėmis.

24. Vykdam statybos darbus, fiziniai ir juridiniai asmenys turi laikytis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 patvirtintų Želdinių apsaugos, vykdam statybos darbus, taisyklių.

25. Kai želdynų tvarkymo ar kūrimo projektuose, kituose želdinių pertvarkymą, kūrimą ar veisimą reglamentuojančiuose dokumentuose numatomas želdinių pertvarkymas, naikinimas ar veisimas reikalauja papildomos informacijos apie želdinių būklę ar kyla ginčų dėl želdinių, numatytų pertvarkyti, naikinti ar įveisti, būklės, taip pat Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 24 straipsnio 2 punkte nustatytais atvejais atliekama želdynų ir želdinių būklės ekspertizė. Želdynų ir želdinių būklės ekspertizę atlieka nepriklausomi želdynų ir želdinių ekspertai, turintys kvalifikaciją patvirtinantį atestatą. Želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo išlaidas privalomais želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo atvejais apmoka želdynų ar želdinių savininkas ar valdytojas, kitais atvejais – želdynų ir želdinių būklės ekspertizės iniciatorius.

VI SKYRIUS

APRIBOJIMAI BENDROJO NAUDOJIMO ŽELDYNuose

26. Atskiruosiuose (parkuose, miesto soduose, skveruose, žaliosiose jungtyse, kituose poilsiui skirtuose, mokslinės, kultūrinės, memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties) ir priklausomuosiuose (gyvenamųjų, visuomeninės paskirties, pramonės, sandėliavimo ir komercinės paskirties objektų, inžinerinės infrastruktūros, rekreacinių ir kitų teritorijų) želdynuose draudžiama:

26.1. sodinti invazinius ir intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

26.2. vykdyti želdinių persodinimą jų vegetacijos metu;

26.3. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip šalinti želdinius;

26.4. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti vietą po medžiais;

26.5. mindžioti gėlynus, vejas, skinti ir rauti gėles;

26.6. leisti iš medžio sulą, pjaustinėti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžio pažeidimus, pilti chemines medžiagas prie medžių;

26.7. kabinti ant medžių elektros laidus, sūpuokles, virves ir kita;

- 26.8. pilti šiukšles, buitines atliekas, mesti pakuotes, sugrėbtus lapus, sniegą (išskyrus neužterštą druskomis ir nukastą nuo želdyne esančių takų) ir kt.;
- 26.9. valyti sniegą nuo stogų, neapsaugojus želdinių;
- 26.10. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas, prekių atsargas ir tarą;
- 26.11. žaisti sportinius žaidimus tam nepritaikytose vietose;
- 26.12. pilti druskos tirpalą ant gatvės žaliosios zonos ir po medžiais, laikyti po medžiais ir krūmais barstyti skirtą smėlį, kaupti sniegą.

VII SKYRIUS

TAISYKLIŲ VYKDYMO UŽTIKRINIMAS IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

27. Taisyklėse nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolę užtikrina Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyrius.

28. Fiziniai ir juridiniai asmenys, padarę žalą želdynų ir želdinių savininkų ar valdytojų želdynams ir želdiniams, teisėtiems interesams ar želdynams ir želdiniams, kaip aplinkos objektams, privalo visiškai ją atlyginti pagal Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytą nuostolių apskaičiavimo tvarką arba, jeigu yra galimybė, atkurti iki pažeidimo buvusią būklę.

29. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę Taisykles, atsako Administracinių nusižengimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.
Palangos miesto savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. [T2-258](#), 2008-09-25, paskelbta TAR 2008-09-25, i. k. 2008-00917
Dėl Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių papildymo
2.
Palangos miesto savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. [T2-251](#), 2017-11-30, paskelbta TAR 2018-02-06, i. k. 2018-01805
Dėl Tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159 pakeitimo
3.
Palangos miesto savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. [T2-134](#), 2018-07-19, paskelbta TAR 2018-07-23, i. k. 2018-12293
Dėl Tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159 pakeitimo
4.
Palangos miesto savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. [T2-18](#), 2022-02-03, paskelbta TAR 2022-02-04, i. k. 2022-02075
Dėl tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159 „Dėl Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
5.
Palangos miesto savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. [T2-119](#), 2022-04-28, paskelbta TAR 2022-05-04, i. k. 2022-09452
Dėl Palangos miesto savivaldybės tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. T2-159 „Dėl Želdynų ir želdinių apsaugos ir tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo